

Shape the future
with confidence

Европа остава устойчиво място за чуждестранни инвестиции

Изследването за привлекателността за инвестиции на стария континент на ЕУ за 2025 г. показва спад със 7%, но на фона на глобалната несигурност и смущенията в търговията, Европа все пак привлича над 5 000 проекта, които са създали повече от 200 000 работни места

- *Инвестициите се трансформират, а не се оттеглят – инвестира се в бързо развиващи се сектори като изкуствен интелект (AI), отбрана и възобновяема енергия*
- *Появяват се нови центрове на растеж в Южна, Централна и Източна Европа, които предлагат конкурентни разходи, качествен човешки ресурс и целенасочена политическа подкрепа*
- *Инвеститорите остават предпазливи в краткосрочен план, но нагласите относно дългосрочната привлекателност на Европа остават положителни - повечето компании очакват ръст през следващите три години*

София, 28 май 2026 г.

Геополитическата несигурност, проблемите с търговията и предпазливата инвестиционна среда в световен мащаб са основната причина за регистрирания спад на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) със 7% в Европа през 2025 г. Въпреки това на континента са реализирани над 5 000 инвестиционни проекта, които са отворили 200 000 работни места. Това показва новото изследване за привлекателността на Европа за инвестиции, което ЕУ прави за поредна година. Глобалният спад на инвестициите обаче е два пъти по-голям – през 2025 г. Конференцията на ООН по търговия и развитие (UNCTAD) отчита намаление от 16% за целия свят.

Европа е изправена пред повече предизвикателства в сравнение със САЩ и Китай - по-слаб икономически растеж, по-голяма зависимост на енергийната ѝ система, търговско напрежение със САЩ и продължаващото влияние на войната в Украйна и конфликта в Близкия изток. На този фон сравнително умереният спад от 7% в броя на проектите за ПЧИ през 2025 г. показва, че основните икономически фактори на Европа остават устойчиви.

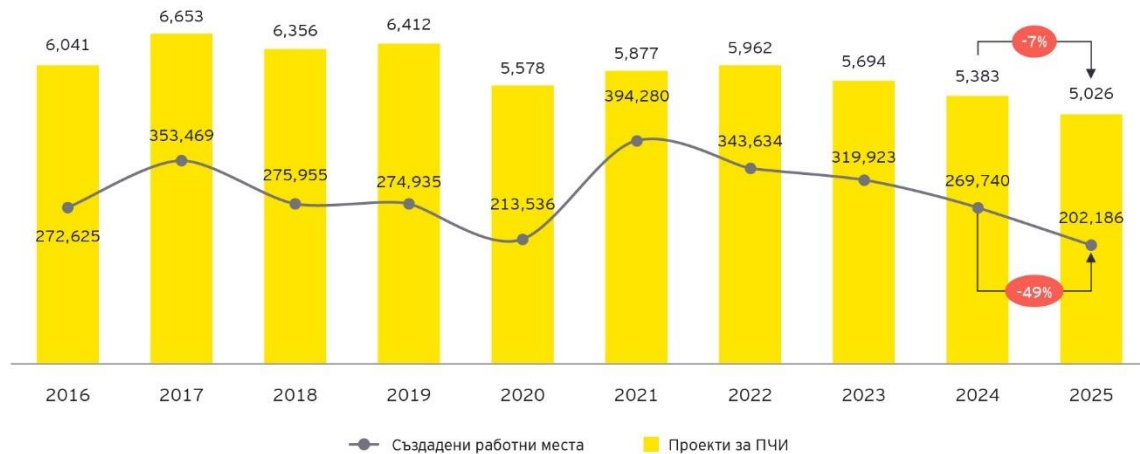
Броят на работните места, създадени от ПЧИ проекти в Европа, намалява по-осезаемо - с 25%. Това отразява по-предпазливия подход към мащаба на инвестиционните проекти в настоящата икономическа среда. Данните показват, че съществен фактор за намаляването на работни места е и изкуственият интелект, който е довел до оптимизиране на производителността.

Shape the future
with confidence

1

Брой проекти за ПЧИ и създадените работни места в Европа (2016-2025 г.)

Източник: EY European Investment Monitor (EIM) 2026.

Спаг на ПЧИ в трите най-големи пазара в Европа

Инвестициите намаляват във Франция (-17%), Обединеното кралство (-14%) и Германия (-10%) - традиционно страните с най-много ПЧИ в Европа. Интересно е, че въпреки общия спад в тези държави, има отделни градове и райони, където инвестициите растат - например в Лондон броят на проектите се увеличава с 5% благодарение на силните позиции на технологиите и финансовите услуги. Във Франция пък централният регион от р. Рона до Алпите бележи двоен ръст на инвестициите.

Ръст на инвестициите в ключови държави от Южна, Централна и Източна Европа

Въпреки общата низходяща тенденция през 2025 г., инвестициите нарастват в няколко държави от Южна, Централна и Източна Европа, включително Турция (+20%), Полша (+10%) и Испания (+7%).

ПЧИ все по-често се насочват към тези региони поради конкурентните разходи за труд, свободните терени за индустриални проекти и финансирането от ЕС, което подпомага инвестициите в инфраструктура. В същото време региони като Каталуня в Испания и Лисабон в Португалия, които отчитат ръст съответно с 11% и 2%, печелят позиции с развитите си дигитални екосистеми, които привличат високотехнологични проекти.

Тази инвестиционна динамика се подкрепя от по-високия темп на икономически растеж във всички тези страни спрямо еврозоната през 2025 г., което отразява

Shape the future
with confidence

нарастващото търсене и засилващото се доверие на инвеститорите в техния дългосрочен потенциал.

2

Топ 15 европейски държави за чуждестранни инвестиции през 2025 г., по брой проекти

#	Държава	Брой проекти за ПЧИ през 2025	Спрямо 2024
1	Франция	852	-17%
2	Обединено кралство	730	-14%
3	Германия	548	-10%
4	Турция	383	+20%
5	Испания	376	+7%
6	Полша	285	+10%
7	Италия	206	-8%
8	Белгия	187	-11%
9	Португалия	186	-5%
10	Нидерландия	159	+8%
11	Румъния	109	+16%
12	Финландия	91	+14%
13	Швейцария	84	-24%
14	Австрия	82	-22%
15	Ирландия	75	+0%
	Други	673	-7%
	Общо	5,026	-7%

Източник: EY EIM 2026.

Къде е България?

България попада в класацията на гържавите за преки чуждестранни инвестиции, но през призмата на създадените работни места. Там страната ни заема 15-то място, като отчита ръст от 22% на годишна база и отворени 2559 работни места. На челните места в това подреждане са Обединеното кралство, Франция и Турция, които въпреки че отбелязват спад, са създали най-много работа чрез мащабни проекти в логистиката и индустрията.

А по предварителни данни на Българската народна банка (БНБ), през първото тримесечие на 2026 г. преките чуждестранни инвестиции в България достигат 1,9 млрд. евро – значително увеличение спрямо същия период на предходната година, когато инвестициите възлизат на около 411 млн. евро.

„Въпреки краткосрочния спад, Европа продължава да доказва своята устойчивост и стратегическа привлекателност за инвеститорите, като трансформира инвестиционните потоци към сектори с по-висока добавена стойност. Разбира се що се отнася до България, членството ни еврозоната допълнително би следвало да засилва интереса, като създава по-голяма предвидимост за инвеститорите, намалява валутния риск и укрепва доверието в дългосрочната

Shape the future
with confidence

стабилност на икономиката. Смятам обаче, че за да се възползва от тази тенденция, страната ни трябва да наградя своите конкурентни предимства чрез целенасочени политики, развитие на таланти и още по-последователни усилия за подобряване на бизнес средата и инвестиционния климат“, коментира тенденциите управляващият съдружник в EY Bulgaria Николай Гърнев.

3

Топ 15 европейски държави за чуждестранни инвестиции през 2025 г., по брой създадени работни места

#	Държава	Брой създадени работни места през 2025	Спрямо 2024
1	Обединено Кралство	28,867	-24%
2	Франция	27,921	-4%
3	Турция	24,130	-11%
4	Унгария	14,243	+249%
5	Испания	13,913	-60%
6	Германия	13,114	-32%
7	Полша	12,015	-36%
8	Португалия	11,591	-37%
9	Италия	8,950	-43%
10	Сърбия	6,399	-63%
11	Белгия	6,094	+13%
12	Румъния	5,710	+39%
13	Ирландия	3,216	-57%
14	Гърция	2,927	+374%
15	България	2,559	+22%
	Други	20,538	-26%
	Общо	202,186	-25%

Източник: EY EIM 2026.

AI, отбраната и възобновяемата енергия водят прогреса

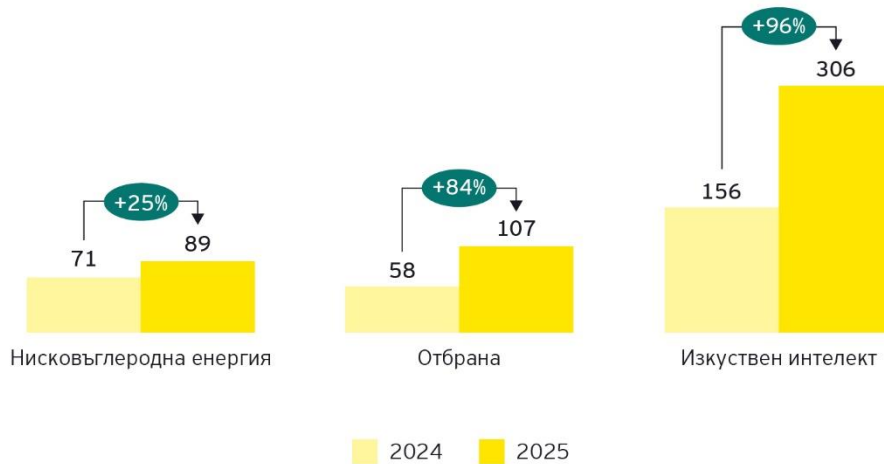
Европа привлича инвестиции в бързо развиващи се области като изкуствен интелект (AI), отбрана и енергия от възобновяеми източници, дори когато настроенията на инвеститорите остават предпазливи в краткосрочен план. Броят на ПЧИ проектите в областта на AI нараства с 96% през 2025 г., създавайки над 14 000 нови работни места (с 41% повече спрямо 2024 г.). Макар общият обем на инвестициите да спада във Франция, Обединеното кралство и Германия, ПЧИ в сферата на изкуствения интелект се увеличават във всяка една от тези държави.

Shape the future
with confidence

4

Брой проекти за ПЧИ в отбраната, изкуствения интелект и нисковъглеродната енергия в Европа между 2024 и 2025 г.

Традиционните индустрии са изправени пред предизвикателства

Спаг на чуждестранните инвестиции се наблюдава в някои от най-големите и утвърдени индустрии в Европа през 2025 г. Инвестициите намаляват с 11% на годишна база в автомобилния сектор, с 12% в химическата индустрия и с 28% в здравеопазването (включително фармацевтично производство и медицински изделия).

Тези индустрии са силно изложени на нарастващи производствени разходи, особено за енергия, както и на нестабилните цени на входящите материали, по-предизвикателен експортен пазар в САЩ и засилваща се глобална конкуренция. Автомобилният сектор е изправен и пред по-слабо търсене от Китай и по-бавно от очакваното навлизане на електрически превозни средства. Производството в здравния сектор е особено засегнато от по-строга регулаторна и финансова среда в сравнение със САЩ.

Спаг на инвестициите от САЩ и Германия в Европа

Между 2019 и 2025 г. инвестициите в Европа от САЩ и Германия са намалели съответно с 38% и 28%. Американските компании стават по-предпазливи към Европа поради несигурността около митата и вътрешната им политика „Америка на първо място“, включително субсидии и данъчни облекчения, които насърчават вътрешните инвестиции. Освен това американските инвеститори са все по-привлечени от Азия поради бързия икономически растеж, растящата средна класа и развиващата се производствена база.

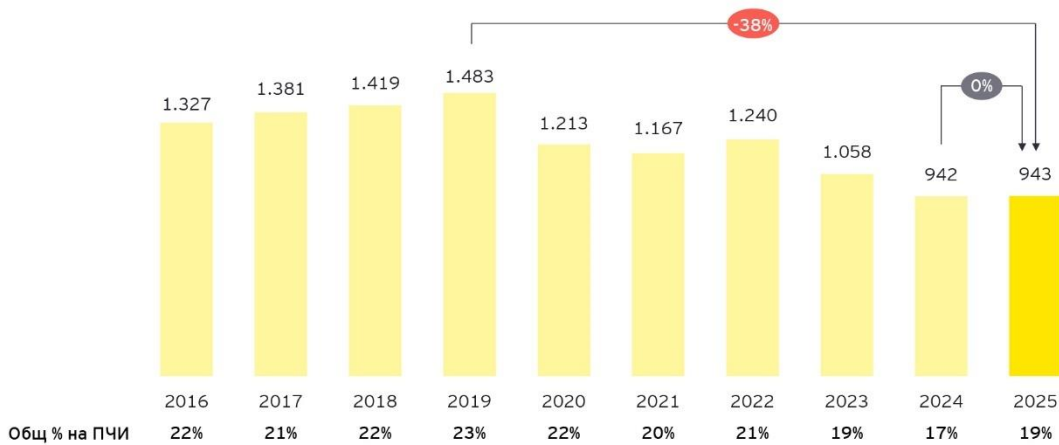

Shape the future
with confidence

Инвестициите от германски компании намаляват, тъй като приходите и маржовете се свиват в резултат на нарастващите производствени разходи, по-слабото търсене от Китай и по-силната международна конкуренция. Политиките за възстановяване на индустриалната активност в Германия също поставят акцент върху вътрешните инвестиции.

5

Промяна в броя на инвестиционните проекти в Европа, реализирани от американски компании между 2016 и 2025 г.

Източник: EY EIM 2026.

Планове за инвестиране

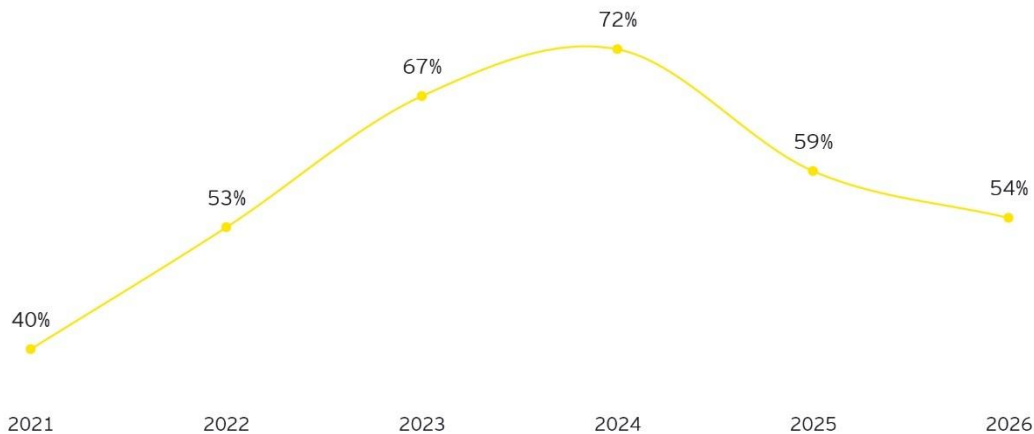
54% от анкетираните компании планират да създадат или разширят дейността си в Европа през следващата година. Това е спад спрямо 59%, които са изразили инвестиционни намерения през 2025 г., и 72% през 2024 г., но остава над нивата от 2022 г. (53%) и 2021 г. (40%).

Shape the future
with confidence

6

Има ли вашата компания планове да създаде или разшири дейността си в Европа през следващата година?

Източник: EY European Attractiveness Survey 2026 (общо респонденти: 500, анкетирани между 11 февруари и 30 март 2026 г.).

Фактори, влияещи върху инвестициите

Компаниите остават предпазливи по отношение на геополитическите рискове и по-специално влиянието на конфликта в Близкия изток върху цените на енергията в Европа - 41% посочват, че геополитическото напрежение и конфликтите са основният риск за привлекателността на Европа през следващите три години. Това е увеличение спрямо 35% през 2025 г. и 27% през 2024 г.

Макроикономическите условия са вторият най-значим риск според компаниите за следващите три години. Това безпокойство произтича от бавния икономически растеж на континента, нарастващите нива на публичен дълг и инфлационния натиск вследствие на по-високите цени на енергията. Компаниите поставят митата и другите търговски бариери като третия по значимост риск.

Shape the future
with confidence

7

Кои са основните рискове, влияещи върху привлекателността на Европа през следващите три години?

Източник: EY European Attractiveness Survey 2026 (общо респонденти: 500, анкетирани между 11 февруари и 30 март 2026 г.).

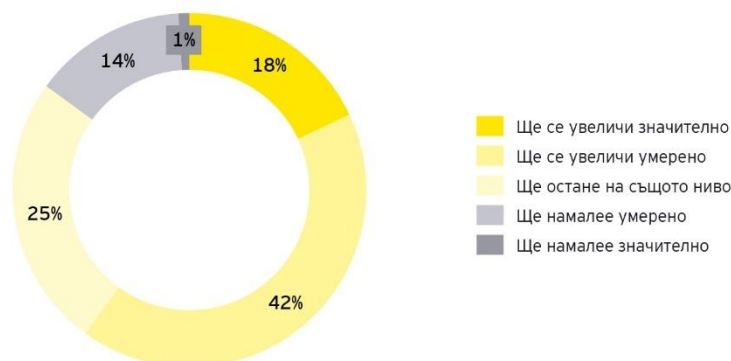

Предимствата на Европа

Мнозинството от анкетираните компании (60%) очакват привлекателността на Европа да се увеличи през следващите три години, благодарение на нейните основни силни страни - достъп до голям пазар, висококачествена инфраструктура и проактивен политически подход към климатичните промени и устойчивото развитие.

8

Как очаквате да се промени привлекателността на Европа през следващите три години?

Източник: EY European Attractiveness Survey 2026 (общо респонденти: 500, анкетирани между 11 февруари и 30 март 2026 г.).

**Shape the future
with confidence**

Позитивен знак е, че Европа подобрява репутацията си като център за иновации. Компаниите класират нивото на иновации и изследователска и развойна дейност като третото най-голямо предимство на Европа като инвестиционна дестинация.

Наред с квалифицираната си работна сила и водещите университети, Европа привлича внимание и с инерцията си в развитието на изкуствения интелект. Налице е и оптимизъм, че политиците ще предприемат решителни действия. 52% от анкетираните компании са уверени, че Европа ще вземе стратегическите решения, необходими за привличане на допълнителните инвестиции за преодоляване на слабостите в конкурентоспособността и производителността. Само 21% не споделят тази увереност.

Плановете на Европа трябва да се превърнат в действие

Проучването очертава два непосредствени приоритета за Европа, за да запази конкурентната си позиция в глобалната икономика - по-голяма подкрепа за малките и средните предприятия (МСП) и по-ниски енергийни разходи.

Намаляването на цените на енергията би облекчило предприятията и отключило индустриалния потенциал на континента. В същото време МСП са ключови за европейската икономика и нейната привлекателност за чуждестранните инвеститори. Те стимулират иновациите и регионалното развитие и са важни доставчици за големите индустриални компании.

Освен тези спешни мерки, бизнес лидерите посочват и допълнителни приоритети - подкрепа за стратегически сектори, намаляване и опростяване на данъците, както и насърчаване на дигиталните иновации и конкурентоспособността.

Забележително е, че компаниите считат инвестициите в сигурността и стратегическата автономност на Европа за относително по-малко важни приоритети. Това вероятно отразява желанието им Европа да остане отворена към международната търговия и инвестиции, като същевременно защитава ключовите вериги на доставки.

Препоръки

Устойчивостта на Европа е очевидна, но поддържането ѝ изисква решителни действия. Политиците и бизнесът трябва да действат бързо, за да намалят структурните разходи, да ускорят инвестициите в стратегически сектори и да укрепят условията, които позволяват иновации. Опростяването на регулациите, подкрепата за МСП и по-ниските енергийни цени ще бъдат от решаващо значение за поддържане на инерцията. Със своите силни традиции и нарастващо доверие, Европа е в добра позиция да се конкурира. Но реализирането на този потенциал зависи от превръщането на намеренията в реални действия.

**Shape the future
with confidence**

За EY

EY | Одит | Данъци | Стратегия и сделки | Право

EY допринася за изграждането на по-добър работен свят, като подпомага създаването на дългосрочна стойност за своите клиенти, хората и обществото като цяло и насърчава укрепването на доверието и сигурността в капиталовите пазари.

С помощта на съвременни технологии и умения, международните екипи на EY в над 150 държави създават доверие и помагат на фирмите и организациите да се развиват, променят и работят успешно.

Предоставяйки услуги в няколко основни направления - одит, данъци, право, финансови консултации, стратегия и сделки, екипите на EY задават важните въпроси, за да отговорят на сложните проблеми, пред които е изправен нашият свят.

EY е част от глобалната организация и може да се отнася към една или повече фирми-членки на Ърнст и Янг Глобъл Лимитид, всяка от които е самостоятелно правно дружество. Ърнст и Янг Глобъл Лимитид – дружество с ограничена отговорност, регистрирано във Великобритания – не предоставя услуги на клиенти.

За контакти:

Денислав Борисов

„Маркетинг и комуникации“

EY Bulgaria

Denislav.Borisov@bg.ey.com